

Bestaanszekerheid info kaderstellend debat 2023

Opdracht vanuit de raad: Een periodieke inschatting hoeveel inwoners extra in bestaansonzekerheid terecht dreigen te komen (armoedeval/anderszins), met onderscheid huidig beleid, eventueel aangepast beleid inclusief budgettaire gevolgen. En informatie die nodig geacht wordt om het kaderstellend debat te kunnen voeren.

Regelingen voor mensen met een laag inkomen				Gemeente Heerenveen
Regeling	Individuele inkomenstoeslag	Bijzondere bijstand	AV Frieso	HZR – Heerenveen Zorgt Regeling
Wat is het huidige beleid?	Een jaarlijkse toeslag als aanvulling op het inkomen. Inwoners tussen de 21 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd, die drie jaar of langer rondkomen van een inkomen op of onder de toepasselijke bijstandsnorm.	Een vergoeding voor onverwachte kosten die je niet zelf kunt betalen en die je nergens anders (volledig) vergoed kunt krijgen. Inwoners met een laag inkomen. Hoogte hangt o.a. af van het besteedbare inkomen en de draagkracht.	Een collectieve zorgverzekering via de gemeente bij De Friesland Zorgverzekeraar. Het vermogen wordt niet getoetst.	Een bijdrage van € 155 voor de aanvullende zorgverzekering. Het vermogen wordt niet getoetst.
Wat kan aangepast beleid zijn?	De bijstandsnorm verhogen naar 120% van de geldende norm.	Percentage weer omhoog brengen terugdraaien raadsbesluit € 180.000	Inwoners met een inkomen tot 120% van de geldende bijstandsnorm (excl. vakantiegeld).	Inwoners met een inkomen tot 120% van de geldende bijstandsnorm (excl. vakantiegeld), met een aanvullende zorgverzekering (niet zijnde de AV Frieso)
Incidenteel of structureel	Structureel	Structureel	Structureel. Bedrag verhogen of de norm verhogen.	Structureel. Bedrag verhogen
Extra budget nodig*	€ 200.000	€ 180.000	Norm verhogen naar 130% = € 80.000	€ 45 erbij is € 27.000

Regelingen voor mensen met een laag inkomen

Gemeente Heerenveen

Regeling	Witgoedwissel/ Energiecoach	Energietoeslag	Kindfondsen/ Participatiefonds	Optie nieuw beleid	
Wat is het huidige beleid?	Inwoners kunnen hun "oude" witgoed omwisselen voor een energiezuinige. Dit kan met een voucher van max. € 750 voor inwoners met een inkomen van 120% geldende bijstandsnorm.	Een eenmalig bedrag van € 1.300 om de energielasten (deels) mee te kunnen betalen.	Een bijdrage in natura om mee te kunnen doen (denk aan een sport-abonnement, contributie (muziek)vereniging, etc Ouders met een laag inkomen kunnen voor hun kinderen terecht bij www.samenvoorallekinderen.nl .		
Wat kan aangepast beleid zijn	Norm verhogen	De norm verhogen naar 130% van de geldende norm.	De norm verhogen naar 130% van de geldende norm. Het participatiefonds vervangen door het VolwassenenFonds		
Incidenteel of structureel	Incidenteel	Incidenteel	Structureel		
Extra budget nodig?	- De wissel is eenmalig maar het budget is nu naar verwachting al niet toereikend voor de gehele doelgroep. Bij vergelijkbaar bereik energietoeslag is een extra € 500.000 nodig.	€ 600.000	€ 200.000		

***Vuistregel:** voor elke 5% uitbreiding inkomensgrens geldt 300 huishouden extra te financieren (zie infoboekje raad).

Voorbeeld incidenteel: inkomensgrens verhogen van energietoeslag van 120% naar 130% = gemiddeld 600 huishouden meer x € 1.300 x minimaal 75% bereik+ uitvoeringskosten = € 600.000.

Voorbeeld structureel: individuele inkomensstoelag verhogen van 100% naar 120%= € 200.000 per jaar (inclusief uitvoering, wel beperkte wettelijke doelgroep tot AOW)

Duiding begrip Armoedeval en relatie werk

<https://www.stimulansz.nl/gemeente-stop-de-armoedeval/>

Rol Overheid:

Vaststellen Sociale Wetgeving en daarmee de hoogte en reikwijdte van de uitkeringen.

Bijgevoegd is een brief van Divosa waarin de huidige rolverdeling goed weergeeft waar het knelt.

Korte termijn: extra koopkrachtpakket 2023

- Energietoeslag € 1.300
- Minimumloon en uitkering 10% omhoog in 2023
- Noodfonds energierekeningen voor mensen die al in de schuldhulp zitten via Landelijk Waarborgfonds
- MKB regeling (TEK) en prijsplafond

Wijzingen Participatiewet 2023:

- Bijverdienen verruimd;
- Giften vanaf 2024 vrijlaten tot € 1.200 (*doen we al*);
- 4 weken zoektijd jongeren met een arbeidsbeperking opschorten (*doen we al*)
- Kostendelersnorm jongeren onder 27 jaar aanpassen (*in werking bij ons vanaf 1 januari 2023*)
- Overige bepalingen wetsvoorstel Breed Offensief beoogde invoering medio zomer 2023

<https://vng.nl/nieuws/handreiking-breed-offensief-beschikbaar>

Rol raad gemeente:

- Wet uitwerken in 7 verordeningen en budget vaststellen;
- College opdracht geven om uit te werken in beleidsregels en uitvoering;
- Controleren, initiëren en evalueren van beleid

Voorbeeld huidige reïntegratieverordening: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR603094>

Mogelijkheid extra maatregelen gemeente:

1. Lokaal extra door meer inkomsten:

- Kostendelersnorm jongeren verdwijnt
- Campagne “ Meer dan werkgevers” intensiveren (EZ en MO)
- Werk en scholing via koers Werkbedrijf Fryslân Werkt! BIJLAGE
- Basisbanen introduceren (**nieuw beleid**)
- Inkomenstoeslag doelgroep uitbreiden naar 120%
- Energietoeslag doelgroep uitbreiden
- Uitstroompremie introduceren (**nieuw beleid**)

2. Lokaal extra door uitgaven verlagen

- Uitbreiden saneringskredieten via beleidsregels schuldhelpverlening
- Participatiefonds evalueren en verbeterde regeling introduceren door aansluiting Volwassenenfonds Sport & Cultuur
- Saneringskredieten kwijtschelden (**nieuw beleid**)
Witgoedwissel (MO en RO na de inzet SPUK energie armoede)